

ปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี

Technological factors affecting the efficiency of accountants

วีรภัก อูธารสกุล¹ กิ่งกาญจน์ จารุกรรุณา^{2*} สมใจ เกาต์วงศ์³ ปาริชาติ ขำเรือง⁴ และ ปณัดดา สรณะพิบูลย์⁵
(Veerakij Utharnsakul¹, Kingkan Jarukaruna^{2*}, Somjai Phaoduang³, Parichart Khumruang⁴
and Panadda Saranapiboon⁵)

¹⁻⁵ อาจารย์ คณะวิทยาการจัดการ สาขาวิชาบัญชี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม นครปฐม
Lecturer in Faculty of Management Science (Accounting). Nakhon Pathom Rajabhat University,
Nakhon Pathom Province ,Thailand

*Corresponding author E-mail: kingkan@webmail.npru.ac.th

Article history:

Received 27 June 2025

Accepted 5 November 2025

Accepted 7 November 2025

SIMILARITY INDEX = 5.82 %

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี
ประชากรในการวิจัย คือ สำนักงานบัญชีในกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม จำนวน 76 แห่ง โดย
ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา และ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย
พบว่า ปัจจัยทางเทคโนโลยีส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี (Y) ทั้ง 2 ด้าน ตามลำดับ ได้แก่
ด้านซอฟต์แวร์ (X₁) ในเรื่องของการจัดทำรายงานที่ควรมีความยืดหยุ่นในการปรับแต่งรูปแบบรายงานตาม
ความต้องการของผู้ใช้ ($\beta = 0.510$) และด้านฮาร์ดแวร์ (X₂) ที่มีการใช้ระบบประมวลผลที่มีความเร็วสูง รวมถึง
การมีหน้าจอแสดงผลที่ละเอียด อุปกรณ์นำเข้าข้อมูลที่ดี และมีความเสถียรในการทำงานของคอมพิวเตอร์
สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ทำบัญชีได้ ($\beta = 0.287$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
0.05 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ร้อยละ 53.40 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$(Y) = 1.201 + 0.510 (X_1) + 0.287(X_2)$$

คำสำคัญ : ปัจจัยทางเทคโนโลยี ประสิทธิภาพในงานบัญชี

Abstract

The objective of this research was to examine the technological factors affecting the work efficiency of accountants. The population consisted of 76 accounting firms within the Nakhon Pathom Rajabhat University network. Questionnaires were employed as the research instrument for data collection.

The statistics used in data analysis were only the descriptive statistics, and the multiple regression analysis. The results of the research showed technological factors have a positive effect on the efficiency of accountant (Y) in both aspects: software (X₁) in terms of report preparation that should have flexibility according to the needs of the users ($\beta = 0.510$) and the hardware (X₂) which uses a high-speed processing system, including a detailed display screen, good data input devices and stable computer operation can help increase the efficiency of the accountants ($\beta = 0.287$) were statistically significant at the 0.05 level, accounting for 53.40% of the variance. The resulting regression equation is as follows

$$Y = 1.201 + 0.510(X_1) + 0.287(X_2)$$

Keywords: Technological factors, Efficiency in accounting work

1. บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีดิจิทัลในปัจจุบันได้ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อรูปแบบการดำเนินธุรกิจและการปฏิบัติงานในทุกวิชาชีพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวิชาชีพบัญชีที่ต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง จากอดีตที่การจัดทำบัญชีเป็นเพียงการบันทึกด้วยมือและการจัดเก็บข้อมูลเป็นเอกสารในรูปแบบกระดาษเป็นหลัก ซึ่งมีประสบการณ์ปัญหาสำคัญหลายประการ ทั้งความล่าช้าในการดำเนินงาน ข้อผิดพลาดจากการคำนวณ และการขาดความน่าเชื่อถือในการจัดการข้อมูล (Alghazali & Ageeli, 2020) นอกจากนี้ การค้นหาและตรวจสอบข้อมูลย้อนหลังยังเป็นไปด้วยความยากลำบาก ส่งผลให้การตัดสินใจทางธุรกิจขาดความแม่นยำและไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธุรกิจ โดยการปฏิวัติทางเทคโนโลยีสารสนเทศได้นำมาซึ่งโอกาสในการพัฒนาและยกระดับวิชาชีพบัญชีในหลากหลายมิติ ที่ไม่เพียงแต่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการข้อมูลให้มีความรวดเร็วและถูกต้องมากขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยยกระดับบทบาทของนักบัญชีจากผู้บันทึกข้อมูลไปสู่การเป็นผู้วิเคราะห์และให้คำปรึกษาทางธุรกิจ (Januszewski & Sugajska, 2023) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชีที่ทันสมัยช่วยให้องค์กรสามารถประมวลผลข้อมูลจำนวนมาก วิเคราะห์แนวโน้มทางธุรกิจ และนำเสนอข้อมูลเชิงลึกที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเชิงกลยุทธ์

ในระดับสากล การพัฒนาเทคโนโลยีทางการบัญชีได้ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนา ระบบใบแจ้งหนี้อิเล็กทรอนิกส์ (E-invoicing) ที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางผสมผสานเข้ากับการทำงานของระบบ ERP ในองค์กรที่ช่วยผลักดันการใช้งาน E-invoicing จนสามารถลดต้นทุนการดำเนินงานได้กว่าร้อยละ 60 และลดระยะเวลาในการประมวลผลเอกสารลงถึงร้อยละ 80 (Bakker, 2024) หรือจะเป็นการที่ 4 บริษัทชั้นนำในด้านการทำบัญชีและการตรวจสอบบัญชีที่ได้นำเอาเทคโนโลยีเกี่ยวกับ Machine Learning มาใช้เพื่อจัดการข้อมูลทางบัญชีที่มีความซับซ้อน เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลขั้นสูงสำหรับนักบัญชีและผู้ตรวจสอบบัญชีก็จะสูงตามไปด้วย (Ucoglu, 2020) ในขณะที่ประเทศจีนได้พัฒนาระบบ E-Fapiao ที่ไม่เพียงแต่ช่วยลดการใช้กระดาษและต้นทุนการจัดการเอกสาร แต่ยังช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดเก็บภาษีและลดปัญหาการหลีกเลี่ยงภาษีได้อย่างมีนัยสำคัญ (Edicom, 2025) การประยุกต์ใช้เทคโนโลยี AI ในงานบัญชีเป็นอีกหนึ่งแนวโน้มสำคัญที่กำลังเปลี่ยนแปลงการทำงานของวิชาชีพบัญชีในทวีปเอเชีย อย่างในซาอุดีอาระเบียที่ได้พัฒนาระบบ AI ที่สามารถวิเคราะห์รูปแบบการทำธุรกรรมและตรวจจับความผิดปกติในรายการบัญชีได้อย่างแม่นยำ ช่วยลดความเสี่ยงจากการทุจริตทางการเงินได้ (Alruwaili & Mgamal, 2025)

สำหรับประเทศไทย แม้การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในวงการบัญชีจะอยู่ในระยะเริ่มต้น แต่มีแนวโน้มการพัฒนาที่น่าสนใจเพิ่มขึ้น เนื่องจากการพัฒนาเทคโนโลยี AI ที่เข้ามาทำหน้าที่แทนนักบัญชีเพียงแค่มือใช้งานหรือเจ้าของกิจการแสดกนเอกสารผ่านระบบอัตโนมัติก็สามารถให้ข้อมูลทางการเงินได้ในทันที ซึ่งเป็นผลดีต่อการวางแผนการดำเนินธุรกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ส่งผลต่อการลดอัตราการจ้างงานนักบัญชีได้ในอนาคต ดังนั้นหากนักบัญชีไทยมีทักษะด้านเทคโนโลยีสูงจะมีโอกาสก้าวหน้าหรือได้รับการจ้างงานในสายอาชีพมากกว่า (อมรา ตีระศรีวัฒน์, 2561) แต่การใช้ระบบสารสนเทศทางบัญชีสำหรับวิสาหกิจชุมชนในภาคกลางของไทยยังมีข้อจำกัดหลายประการ โดยเฉพาะในด้านความถูกต้องเชื่อถือได้และการสอบทานข้อมูล ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการขาดแคลนบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี (บุญธรรม พรเจริญ และสรโรชินี แผ้วพลสง, 2566) โดยการศึกษาเกี่ยวกับเทคโนโลยีในวงการบัญชีที่ผ่านมายังมีข้อจำกัด งานวิจัยส่วนใหญ่ มักจำกัดขอบเขตการศึกษาเพียงเทคโนโลยีใดเทคโนโลยีหนึ่ง เช่น Cloud Accounting (Awotomilusi, 2022) หรือ AI (Ucoglu, 2023) แต่ยังขาดการศึกษาที่ครอบคลุมปัจจัยทางเทคโนโลยีในภาพรวมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี รวมถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการนำเทคโนโลยีมาใช้ในบริบทของประเทศกำลัง

พัฒนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะและความพร้อมของบุคลากรในการปรับตัวสู่การทำงานในยุคดิจิทัล

ด้วยเหตุนี้ คณะผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชี โดยมีเป้าหมายเพื่อสร้างความเข้าใจในองค์ประกอบที่มีผลต่อการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในงานบัญชี ผลการวิจัยนี้คาดว่าจะจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชีในการนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมถึงสนับสนุนการตัดสินใจในการเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการขององค์กร นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังสามารถเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการพัฒนาบุคลากรด้านบัญชีให้มีความพร้อมต่อการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศทางการบัญชี

เทคโนโลยีสารสนเทศนั้น หมายถึง อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการประมวลผลและสื่อสารข้อมูล ซึ่งมาจากคำว่า Information Technology หรือ IT แต่ยังมีอีกคำที่มีความหมายใกล้เคียงกันนั่นคือคำว่า Information System หรือ IS ซึ่งหมายถึง ระบบสารสนเทศ ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบ 5 ส่วน ได้แก่ คอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ บุคลากร ข้อมูล และขั้นตอนการทำงาน ที่ต้องทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของระบบสารสนเทศ คือ การเก็บข้อมูล นำมาประมวลผลเป็นสารสนเทศ และการรายงานสารสนเทศแก่ผู้ใช้ระบบ (วิลโลว์ วีระปรีย จงจิตต์ หลีกภัย และประจิด หาวีตร, 2563)

โดยส่วนประกอบสำคัญหลักในการใช้งานระบบสารสนเทศจะต้องมีองค์ประกอบ 2 ด้านสำคัญนั่นคือด้านซอฟต์แวร์และด้านฮาร์ดแวร์ โดยด้านซอฟต์แวร์ คือ โปรแกรมคอมพิวเตอร์หรือกลุ่มคำสั่งที่ใช้สั่งให้คอมพิวเตอร์ทำงานอย่างเป็นขั้นเป็นตอนตั้งแต่การบันทึกข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การประมวลผล และการรายงานผล มีทั้งซอฟต์แวร์ระบบ (system software) ทำหน้าที่ในการควบคุมการทำงานพื้นฐานต่าง ๆ ของคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ เพื่อให้สามารถเริ่มต้นการทำงานอื่น ๆ ที่ผู้ใช้ต้องการได้ต่อไป และซอฟต์แวร์ประยุกต์ (Application Software) เป็นซอฟต์แวร์ที่เน้นในการช่วยทำงานต่าง ๆ ตามความต้องการของผู้ใช้แต่ละคนในการทำงานด้านบัญชีมีโปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีรูปแบบหนึ่งซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่พัฒนาขึ้นเพื่อช่วยในการบันทึกบัญชีและจัดทำรายงานทางการเงิน โดยถูกออกแบบมาเพื่อช่วยแก้ปัญหาจากการที่ระบบสารสนเทศต่าง ๆ ในกิจการไม่เชื่อมโยงกัน เรียกว่า ระบบการวางแผนทรัพยากรขององค์กร หรือ ERP (enterprise resource planning) ซึ่งเป็นระบบที่มีการเชื่อมโยงกันของข้อมูลครอบคลุมทุกแง่มุมของธุรกิจ ตั้งแต่การจัดซื้อ การเงิน และการจัดการคลังสินค้า การบริหารต้นทุน ไปจนถึงการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และการวางแผนทรัพยากรองค์กรด้านอื่นๆ ถือได้ว่าระบบ ERP ได้รวมกระบวนการดำเนินหลักทางธุรกิจไว้ในระบบเดียว ส่งผลให้เกิดประโยชน์ต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกิจการ เช่น ความโปร่งใส ประสิทธิภาพ และการทำงานร่วมกันระหว่างแผนกต่าง ๆ มากขึ้น การเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชีให้เหมาะสมกับองค์กรนั้น จำเป็นต้องพิจารณาปัจจัยหลายประการ ทั้งขนาดขององค์กร ความซับซ้อนของธุรกรรมงบประมาณ และความพร้อมของบุคลากร นอกจากนี้ยังมีอีกส่วนประกอบสำคัญ คือ ด้านฮาร์ดแวร์ คือ เครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ประกอบที่เชื่อมต่อกับเครื่องคอมพิวเตอร์ที่มีหลากหลายประเภท ไม่ว่าจะเป็นคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล (personal computer) ที่เป็นแบบตั้งโต๊ะ มีประสิทธิภาพค่อนข้างสูงและมีราคาไม่แพงมากนัก ซึ่งการทำบัญชีในกิจการขนาดเล็กถึงขนาดกลางมักนำมาใช้เพื่อบันทึกนำเข้าข้อมูล การประมวลผล และการแสดงผล หรือจะเป็นคอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก (notebook computer) ที่มีขนาดเท่ากับ

สมุดหรือหนังสือทั่วไปสามารถพกพาได้สะดวกและมีความสามารถเช่นเดียวกับคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล และอุปกรณ์สำนักงานอื่นๆ เช่น เครื่องพิมพ์ เครื่องสแกนเอกสาร และอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานบัญชี โดยการใช้นโยบายสารสนเทศได้เข้ามามีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติงานด้านบัญชีอย่างมากในปัจจุบัน ซึ่งการที่เทคโนโลยีสารสนเทศนั้นมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องย่อมส่งผลกระทบต่อตรงต่อการทำงานและการปรับตัวของผู้ทำบัญชีที่ช่วยให้การปฏิบัติงานด้านบัญชีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นตั้งแต่การรวบรวมรายการค้า การบันทึกบัญชี การวิเคราะห์ข้อมูล การประมวลผลข้อมูล ตลอดจนการรายงานทางการเงิน

2.2 แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี

หากกล่าวถึงคำว่าประสิทธิภาพ หรือ Efficiency นั้นมักจะเป็นการใช้ปัจจัยและกระบวนการในการดำเนินงาน ซึ่งอาจจะไม่ได้แสดงค่าเป็นเชิงตัวเลข แต่แสดงด้วยการบันทึกในรูปแบบการใช้จ่ายเงิน วัสดุ แรงงาน และเวลาในการปฏิบัติงานอย่างคุ้มค่า ประหยัด และหมายถึงการใช้กลยุทธ์และเทคนิควิธีการปฏิบัติงานที่เหมาะสมทำให้ข้อมูลทางด้านบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน เชื่อถือได้ และทันเวลา เพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจด้านต่าง ๆ ในการดำเนินงาน เช่น การวางแผน การควบคุม การวัดผลการดำเนินงาน หรือการจัดสรรเงินลงทุน เป็นต้น (อมรรัตน์ คัมภีร์ชยา, 2563) โดยมองเป็นองค์ประกอบสำคัญ 3 ด้าน ได้แก่ ด้านต้นทุน ด้านเวลา และด้านคุณภาพของงาน ประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชีเป็นปัจจัยสำคัญที่สะท้อนถึงความสามารถในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ซึ่งการพัฒนาประสิทธิภาพจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบเหล่านี้ว่าเป็นระบบและสมดุลกัน ในด้านต้นทุน สะท้อนถึงประสิทธิภาพในการบริหารทรัพยากร โดยครอบคลุมทั้งต้นทุนทางตรง และต้นทุนทางอ้อมของกิจการ ในการลงทุนของธุรกิจในยุคดิจิทัลคงไม่อาจหลีกเลี่ยงการนำเอาระบบสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information System: AIS) มาใช้ในองค์กรที่สามารถช่วยลดค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรได้อย่างมีนัยสำคัญ

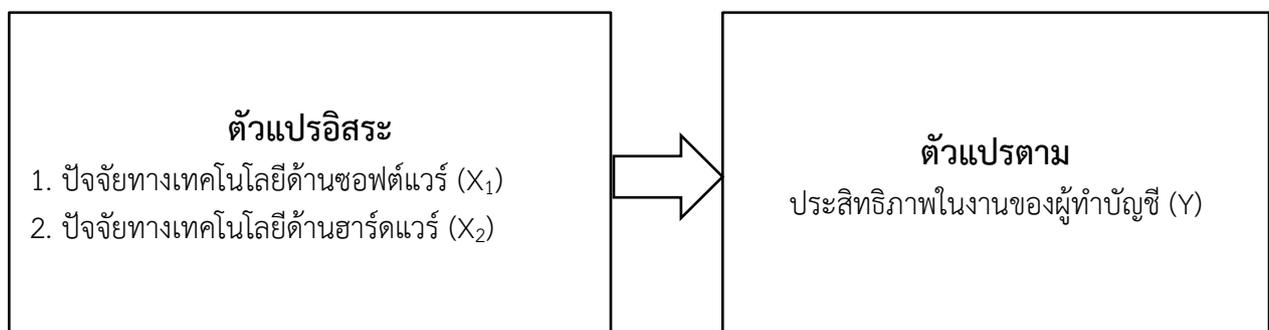
เนื่องจากระบบสามารถทำงานแทนพนักงานได้ในหลายส่วน โดยเฉพาะงานที่มีลักษณะซ้ำซ้อนและใช้เวลานาน เช่น การบันทึกรายการ การจัดทำรายงาน และการประมวลผลข้อมูล ทั้งนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ทำบัญชีได้ปรับเปลี่ยนบทบาทจากผู้ปฏิบัติงานประจำ ไปสู่การเป็นผู้วิเคราะห์และให้คำปรึกษาทางการเงิน ซึ่งสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่องค์กรได้มากกว่าเดิม (Setyaningsih et al., 2021) รวมทั้งการใช้ระบบ Cloud ในการจัดการเอกสารและข้อมูลทางบัญชี ทำให้องค์กรสามารถลดต้นทุนในการจัดการเอกสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยระบบช่วยลดการใช้พื้นที่จัดเก็บเอกสาร และยังช่วยเพิ่มความปลอดภัยในการจัดเก็บข้อมูลผ่านระบบ Cloud ที่มีการสำรองข้อมูลอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ระบบการจัดเก็บเอกสารดิจิทัลยังช่วยลดความเสี่ยงจากการสูญหายของเอกสารสำคัญ ซึ่งอาจก่อให้เกิดผลกระทบทางการเงินและกฎหมายต่อองค์กรได้ (Maranda et al., 2022) ในด้านการประหยัดเวลา การนำระบบสารสนเทศทางการบัญชีมาใช้ได้ช่วยลดระยะเวลาในการจัดทำบัญชี ถือว่าเวลานั้นเป็นทรัพยากรที่มีค่าและไม่สามารถย้อนกลับได้ โดยเฉพาะในงานบัญชีที่มีกำหนดเวลาชัดเจนในการจัดทำรายงานทางการเงิน การบริหารเวลาที่มีประสิทธิภาพจึงต้องครอบคลุมตั้งแต่การวางแผนการทำงาน การจัดลำดับความสำคัญ และการติดตามความคืบหน้าของงานอย่างสม่ำเสมอ โดยการที่กิจการนำเทคโนโลยีเข้ามาปรับใช้ให้การจัดทำบัญชีให้ง่ายและรวดเร็วขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาโปรแกรมให้ใช้บนระบบ Cloud ที่สามารถทำให้ผู้ทำบัญชีปฏิบัติงานจากที่ไหนก็ได้ การใช้ความสามารถของเทคโนโลยีในการรู้จำตัวอักษร (Optical Character Recognition : OCR) ซึ่งสามารถอ่านข้อมูลจากเอกสารทางการเงินมาจัดเตรียมข้อมูลเพื่อนำเข้าสู่ระบบบัญชี หรือในบางผู้พัฒนาสามารถประยุกต์เอา

เทคโนโลยี AI มาช่วยให้สามารถแปลงข้อมูลที่ถูกจัดเตรียมในรูปแบบของรายการบันทึกบัญชีโดยอาศัยการเรียนรู้จดจำรูปแบบของรายการค่าได้ มาบันทึกบัญชีอัตโนมัติได้ในปัจจุบัน (ราชิต ไชยรัตน์, 2563)

นอกจากนี้ การจัดตารางการทำงานที่ยืดหยุ่นและการมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคลก็เป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารเวลาได้เช่นกัน และในด้านคุณภาพของงานถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เนื่องจากข้อมูลทางบัญชีเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจทางธุรกิจ การควบคุมคุณภาพต้องครอบคลุมตั้งแต่การรวบรวมเอกสาร การบันทึกรายการ การตรวจสอบความถูกต้อง ไปจนถึงการจัดทำรายงานทางการเงิน การพัฒนาคุณภาพงานสามารถทำได้ผ่านการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน การฝึกอบรมพัฒนาบุคลากร การนำระบบการควบคุมภายในที่มีประสิทธิภาพมาใช้ และการติดตามการเปลี่ยนแปลงของมาตรฐานการบัญชี การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบการตรวจสอบความถูกต้องอัตโนมัติและระบบการป้องกันความปลอดภัยของข้อมูลก็มีส่วนช่วยยกระดับคุณภาพของงาน ทั้งนี้การพัฒนาประสิทธิภาพในงานบัญชีจำเป็นต้องคำนึงถึงความสมดุลระหว่างองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ซึ่งในยุคที่กระแสการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีกำลังมาแรง การนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้งานในหลายอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นภาคการผลิตหรือภาคบริการเกิดขึ้นในทุกธุรกิจ ทำให้เริ่มมีการปรับเปลี่ยนจากการทำบัญชีด้วยมือให้ง่ายขึ้นด้วยการใช้โปรแกรมทางการบัญชีที่สามารถช่วยให้ออกงบทดลองได้รวดเร็วขึ้น ตลอดจนความสามารถในการเชื่อมโยงรายการค่าจากเอกสารต่างๆ มายังรายการบัญชีด้วยการผูกฝั่งบัญชีกับรายการค่า ช่วยลดเวลาในการบันทึกบัญชีได้มากขึ้น งานของผู้ทำบัญชีในช่วงเวลานั้นจะถูกทดแทนด้วยโปรแกรมทางการบัญชี ผู้ทำบัญชีก็จะมุ่งเน้นงานการตรวจสอบการบันทึกบัญชีกับเอกสารการค่า รวมถึงการคำนวณรายการปรับปรุงต่าง ๆ ที่ไม่ได้เชื่อมโยงโดยระบบเพื่อนำมาบันทึกบัญชี และจัดทำงบการเงินให้เสร็จสิ้น ปรากฏการณ์นี้สร้างความกังวลให้กับผู้ทำบัญชีจำนวนมาก เนื่องจากงานของพวกเขาถูกแทนที่ด้วยระบบ ทำให้บริษัทต่างๆ สามารถลดจำนวนพนักงานที่จัดอยู่ในกลุ่มของผู้ทำบัญชีลงได้ ทำให้ผู้ทำบัญชียุคใหม่ต้องสามารถทำงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น โดยเปลี่ยนแปลงงานที่ทำเป็นประจำเป็นการรวมระบบ (Integrated System) รวมถึงทำหน้าที่ด้านการวิเคราะห์ที่เกี่ยวข้องกับด้านบุคคลและธุรกิจ โดยผู้ทำบัญชียุคใหม่จำเป็นต้องเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องและรวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และมีทักษะที่หลากหลายเพื่อสร้างสรรค์นวัตกรรมที่ทันสมัย รวมถึงต้องมีความเชี่ยวชาญในเรื่องรายงานทางการเงิน อีกทั้งต้องสามารถวิเคราะห์กลยุทธ์เชิงธุรกิจได้อีกด้วย (Mujiono, 2021)

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี สามารถกำหนดกรอบแนวคิดจากการวิจัยได้ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 แบบแผนการวิจัย

ศึกษาข้อมูลและค้นคว้าข้อมูลบทความวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ จากฐานข้อมูล Online ของมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม เช่น ฐานข้อมูล Emerald Management (EM92) และ Google Scholar เป็นต้น ซึ่งเป็นบทความทางวิชาการและบทความงานวิจัย จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 50 บทความ และสามารถนำมาใช้ได้จริง 30 บทความ เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดของการวิจัย

3.2 ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สำนักงานบัญชีในกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม ทั้งหมด จำนวน 76 แห่งที่รับนักศึกษาฝึกงานชั้นปีที่ 4 จากสาขาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม โดยเป็นผู้บริหารของสำนักงานบัญชีในกลุ่มเครือข่ายมหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

3.3 เครื่องมือวิจัย

คณะผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ในการทำวิจัย โดยใช้สถิติเชิงปริมาณ สำหรับการศึกษาปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี โดยเน้นข้อมูลเชิงปริมาณจากการศึกษาค้นคว้าบทความวิจัยต่าง ๆ ที่ได้จากฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการวิจัยได้อย่างละเอียดและครอบคลุมประเด็นที่ต้องการทราบ ดังนี้ ปัจจัยทางเทคโนโลยีด้านซอฟต์แวร์ (X_1) และปัจจัยทางเทคโนโลยีด้านฮาร์ดแวร์ (X_2) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี (Y)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้การเก็บแบบสอบถามจากผู้บริหารของสำนักงานบัญชี ได้แก่ ผู้จัดการ กรรมการบริษัท เจ้าของ/หุ้นส่วน และเจ้าหน้าที่บัญชีอาวุโส เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ และประสบการณ์ในการทำงาน กับผู้บริหารของสำนักงานบัญชีที่นักศึกษาฝึกงานอยู่ และนำผลที่ได้จากการสำรวจข้อมูลการวิจัยเชิงปริมาณทำการวิเคราะห์ และเพื่อเป็นการยืนยันกรอบแนวคิด

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเทคนิคทางสถิติที่เป็นสถิติพรรณนา และสถิติเชิงอนุมานเกี่ยวกับปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชีเมื่อได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้ดำเนินการกำหนดสถิติที่มีความเหมาะสม และสอดคล้องกับข้อมูลทางสถิติ เพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่ได้ตั้งไว้โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย 2 ส่วนดังนี้

สถิติการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผู้วิจัยได้นำสถิติการวิเคราะห์เชิงพรรณนามาใช้ เพื่อการอธิบายเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ โดยแสดงข้อมูลอยู่ในรูปแบบของความถี่ และค่าร้อยละ

สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions)

ผู้วิจัยได้นำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) มาใช้เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเทคโนโลยีกับประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี

4. ผลการวิจัย

4.1 ผลการวิเคราะห์จากสถิติเชิงพรรณนา

ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์จำนวน 76 คน ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชีอยู่ในช่วง 11 – 20 ปี จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 38 รองลงมาที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี อยู่ในช่วง 21 – 30 ปี จำนวน 26 คน คิดเป็นร้อยละ 34 มีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี อยู่ในช่วง 1 – 10 ปี จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 16 และมีประสบการณ์ในการทำงานด้านบัญชี ตั้งแต่ 40 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 12 ตามลำดับ โดยผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่เป็นเจ้าของ/หุ้นส่วน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 32 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี 11 คน ปริญญาโท 10 คน และปริญญาเอก 3 คน และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่เป็นผู้จัดการ 24 คน คิดเป็นร้อยละ 32 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี 21 คน และปริญญาโท 3 คน รองลงมาเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่เป็นกรรมการบริษัท 22 คน คิดเป็นร้อยละ 29 จบการศึกษาในระดับปริญญาตรี 12 คน ปริญญาโท 7 คน และปริญญาเอก 3 คน และเป็นผู้ดำรงตำแหน่งที่เป็นเจ้าหน้าที่บัญชีอาวุโส 6 คน คิดเป็นร้อยละ 8 ซึ่งจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ตามลำดับ

4.2 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนเป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ 2 ตัว กับตัวแปรตาม เพื่อศึกษาว่ามีตัวแปรอิสระตัวใดบ้างที่ร่วมกันทำนายหรือพยากรณ์ หรืออธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ตัวแปร	b	SE.	Beta	t	Sig
(Constant)	1.201	0.737		1.629	0.108
ด้านซอฟต์แวร์ (X ₁)	0.487	0.105	0.510	4.642	0.000
ด้านฮาร์ดแวร์ (X ₂)	0.327	0.125	0.287	2.617	0.011

R = 0.547, R² = 0.534, F = 44.013

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นตัวแปรอิสระทั้ง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านซอฟต์แวร์ (X₁) และด้านฮาร์ดแวร์ (X₂) มีอำนาจในการพยากรณ์ร้อยละ 53.40 โดยส่งผลเชิงบวกต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี (Y) ทั้ง 2 ด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยเมื่อพิจารณาปัจจัยทางเทคโนโลยีที่มีอำนาจในการทำนายประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชีได้ดีที่สุดคือ ด้านซอฟต์แวร์ (X₁) ในเรื่องของการจัดทำรายงานที่ควรมีความยืดหยุ่นในการปรับแต่งรูปแบบรายงานตามความต้องการของผู้ใช้ และสามารถเลือกรูปแบบในการนำเสนอรายงานได้ เช่น แสดงภาพรวมหรือ Dashboard ($\beta = 0.510$) และด้านฮาร์ดแวร์ (X₂) ที่มีการใช้ระบบประมวลผลที่มีความเร็วสูง รวมถึงการมีหน้าจอแสดงผลที่ละเอียด อุปกรณ์นำเข้าข้อมูลที่ดี และมีความเสถียรในการทำงานของคอมพิวเตอร์สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ทำบัญชีได้ ($\beta = 0.287$) ตามลำดับ ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังต่อไปนี้

$$Y = 1.201 + 0.510(X_1) + 0.287(X_2)$$

5. สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะการวิจัย

5.1 สรุปและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่องปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยทางเทคโนโลยีทั้งด้านซอฟต์แวร์ และด้านฮาร์ดแวร์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี ทั้ง 2 ปัจจัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี (Y) ได้ดีที่สุด คือ ด้านซอฟต์แวร์ (X_1) เป็นเรื่องของการจัดทำรายงานที่ควรมีความยืดหยุ่นในการปรับแต่งรูปแบบรายงานตามความต้องการของผู้ใช้ เช่น การเลือกช่วงเวลา การกำหนดมิติในการวิเคราะห์ ซึ่งความยืดหยุ่นนั้นมีความสำคัญต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี เนื่องจากช่วยให้ผู้ทำบัญชีสามารถนำเสนอข้อมูลทางการเงินในรูปแบบที่เหมาะสมกับผู้ใช้งานแต่ละกลุ่ม และยังช่วยลดเวลาในการจัดทำรายงานที่หลากหลายรูปแบบและสามารถเลือกรูปแบบในการนำเสนอรายงานได้ เช่น แสดงภาพรวมหรือ Dashboard รวมถึงรายงานที่ถูกต้องนั้นช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับองค์กรและเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Lu et al. (2020) และ Blount et al. (2016) ซึ่งพบว่าระบบซอฟต์แวร์ SAP ช่วยเพิ่มความสะดวกในการป้อนข้อมูลทางบัญชีอย่างมีนัยสำคัญ โดยมีการออกแบบส่วนต่อประสานกับผู้ใช้ที่เป็นมิตร ใช้งานง่าย และมีความยืดหยุ่นสูง ช่วยให้ผู้ใช้งานสามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ พร้อมกับปัจจัยทางเทคโนโลยีด้านฮาร์ดแวร์ (X_2) ในการใช้ระบบประมวลผลที่มีความเร็วสูงช่วยเพิ่มความเร็วในการวิเคราะห์ข้อมูลได้มากถึง 65 เท่า เมื่อเทียบกับการประมวลผลแบบดั้งเดิม รวมถึงการมีหน้าจอแสดงผล อุปกรณ์นำเข้าข้อมูลที่ดี และมีความเสถียรในการทำงานของคอมพิวเตอร์สามารถช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของผู้ทำบัญชีในการช่วยลดต้นทุนในการจัดทำรายงานที่หลากหลายรูปแบบ ลดเวลาในการทำงาน และเพิ่มคุณภาพของงานผ่านการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่เหมาะสมสอดคล้องกับงานวิจัยของ Anderson & Wheeler (2024) และ Liberatore & Wagner, (2021)

5.2 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

การศึกษาเรื่องปัจจัยทางเทคโนโลยีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชีในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ดังนี้

1. การตระหนักถึงความสำคัญและความสัมพันธ์ของปัจจัยทางเทคโนโลยีทั้งด้านซอฟต์แวร์ และด้านฮาร์ดแวร์จะช่วยให้องค์กรสามารถพัฒนาการดำเนินงานไปสู่การยกระดับประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจได้อย่างยั่งยืน เช่น การลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานด้านเครือข่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความเร็วในการเชื่อมต่อเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในงานของผู้ทำบัญชี หรือการพัฒนาศักยภาพในการใช้งาน dashboard เพื่อช่วยในการนำเสนอข้อมูลทางการเงินในรูปแบบที่เข้าใจง่าย ตลอดจนการฝึกอบรมบุคลากรให้สามารถตีความข้อมูลจาก dashboard ได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการให้ความสำคัญของการประมวลผลการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศแบบ Real-time ก็จะช่วยให้องค์กรสามารถตอบสนองต่อโอกาสและความเสี่ยงทางธุรกิจได้ทันทั่วทั้งที่

2. การเตรียมความพร้อมและการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและความท้าทายใหม่ๆ เช่น ควรมีการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะด้านเทคโนโลยีให้แก่ผู้ทำบัญชีอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถใช้งานเทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบูรณาการเทคโนโลยีกับกระบวนการทำงาน โดยมุ่งเน้นการใช้เทคโนโลยี AI มาใช้ประมวลผลในงานด้านเอกสารเพื่อลดระยะเวลาในการทำงานซ้ำ หรือการทำงานบัญชีผ่านระบบ Cloud ที่ไม่ว่าอยู่ที่ไหนก็สามารถทำงานบัญชีได้เพื่อสนับสนุน

การทำงานและเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการทำงาน สิ่งเหล่านี้อาจเป็นกุญแจสำคัญในการสร้างความสำเร็จและความยั่งยืนให้แก่องค์กรในระยะยาวต่อไปได้

5.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งนี้อาจจะมีขอบเขตในการศึกษาที่จำกัดในหลายด้านด้วยกัน ดังนั้นหากมีผู้สนใจศึกษาวิจัยในลักษณะเดียวกันนี้ต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับความคุ้มค่าในการลงทุนด้านเทคโนโลยีในระยะยาวสำหรับงานบัญชี โดยพิจารณาถึงต้นทุนทั้งหมดและผลตอบแทนที่ได้รับในระยะยาว

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบข้อแตกต่างระหว่างซอฟต์แวร์ทางบัญชีประเภทต่าง ๆ เพื่อนำผลการวิจัยมาหาข้อแตกต่างและนำไปพัฒนาซอฟต์แวร์ทางบัญชี เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเลือกใช้ซอฟต์แวร์ทางบัญชี

เอกสารอ้างอิง

- บุญธรรม พรเจริญ และ สโรชิน แผ้วพลสง. (2566) รูปแบบความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อระบบสารสนเทศทางบัญชีของวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดสมุทรสาคร สมุทรสงครามและราชบุรี. **วารสารบริหารธุรกิจและนวัตกรรม มทร.พระนคร**, 2(1), 34 - 48.
- ราชิต ไชยรัตน์. (2563). **บทบาทนักบัญชีในโลกอนาคต จากนักบัญชีสู่นักบัญชีนวัตกรรม**. [ออนไลน์] ค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2568, จาก <https://www.tfac.or.th/Article/Detail/126212>.
- วิไล วีระปรีย จงจิตต์ หลีกภัย และประจิต หาวัตร. (2563). **ระบบบัญชี** (พิมพ์ครั้งที่ 29). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อมรรัตน์ คัมภีรชยา. (2563). **ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการจัดทำบัญชีของผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ธุรกิจซื้อขายไปรษณีย์ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร**. สารนิพนธ์ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- อมรา ตีระศรีวัฒน์. (2561). การบัญชีดิจิทัลและการเตรียมความพร้อมในการเรียนการสอนนักศึกษาในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. ใน **รายงานสืบเนื่องการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day ครั้งที่ 2** (หน้า 585-601). กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Alghazali, A., M. & Ageeli, U., M. (2020). The role of ERP information to support decision making process field study on Panda retail company (Mobile inventory management system). **International Journal of Interactive Mobile Technology**, 14(16), 133-149.
- Alruwaili, T.F. & Mgammal, M.H. (2025). The impact of artificial intelligence on accounting practices: an academic perspective. **Humanities and Social Sciences Communications**, 12:1197
- Anderson, T. & Wheeler, T.J. (2024) An FPGA-based hardware accelerator supporting sensitive sequence homology filtering with profile hidden Markov models. **BMC Bioinformatics**, 25: 247.

- Awotomilusi, N., Dagunduro, M. & Osaloni, B. (2022). Adoption of Cloud Computing on the Efficacy of Accounting Practices in Nigeria. **International Journal of Economics, Business and Management Research**, 6(12), 194-205.
- Bakker, N. (2024). **The Role of ERP Integration Services in Achieving E-invoicing Compliance in the U.S.**. Retrieved March 19, 2025, from <https://www.storecove.com/blog/en/erp-integration-services-in-e-invoicing-compliance/>
- Blount, Y., Abedin, B., Vatanasakdakul, S., & Erfani, S. (2016). Integrating enterprise resource planning (SAP) in the accounting curriculum: a systematic literature review and case study. **Accounting Education**, 25(2), 185–202.
- Edicom. (2025). **E-Fapiao (fully digitalized E-Fapiao) in China: full adoption as of December 2024**. Retrieved March 1, 2025, from <https://edicomgroup.com/blog/china-moves-to-implement-the-electronic-invoice>.
- Januszewski, A. & Sugajska, N. B., (2023). Digital transformation in accounting firms in Poland. **27th International Conference on Knowledge-Based and Intelligent Information & Engineering Systems**, 1621-1631.
- Liberatore, M. J., & Wagner, W. P. (2021). User performance on laptops vs. tablets: an experiment in the field. **Behaviour & Information Technology**, 41(13), 2878–2886.
- Lu, Y., Fu, Q., Xi, X., & Chen, Z. (2020). Cloud data acquisition and processing model based on blockchain. **Journal of Intelligent & Fuzzy Systems**, 39. 5027–5036
- Maranda, W., Poniszewska- Maranda, A., & Szymczynska, M. (2022). Data Processing in Cloud Computing Model on the Example of Salesforce Cloud. **Information** 2022, 13(2), 85; <https://doi.org/10.3390/info13020085>
- Mujiono, M. N. (2021). The Shifting Role of Accountants in the Era of Digital Disruption. **International Journal of Multidisciplinary: Applied Business and Education Research**, 2(11), 1259-1274.
- Setyaningsih, S.D., Mulyani, S., Akbar, B., & Farida, I. (2021). Quality and efficiency of accounting information systems. **Journal of Accounting Information Systems**, 40(2), 156-178.
- Ucoglu, D. (2020). Current machine learning applications in accounting and auditing. **PressAcademia Procedia (PAP)**, 12, 1-7
- Ucoglu, H. (2023). An investigation into the effect of the quality of financial reporting on managerial decision-making. **Journal of Accounting, Finance and Economics**, 13(1), 1–17.